

Obsah

Předmluva	13
Úvod	15
Obecná metodika a technika vyšetření trávicí trubice	17
Prostý snímek	17
Obecná metodika kontrastního vyšetření trávicí trubice	18
Metoda negativního kontrastu	19
Metoda pozitivního kontrastu	21
Metoda dvojího kontrastu	24
Problematika pozitivně kontrastní látky pro vyšetřování trávicí trubice	25
Vybavení pracoviště pro rentgenové vyšetřování trávicí trubice	27
Základní zásady práce při vyšetřování trávicí trubice	28
Význam angiografického vyšetření v diagnostice trávicí trubice	29
Význam lymfografie v diagnostice trávicí trubice	30
Speciální metodika a technika rentgenologického vyšetření jednotlivých oddílů trávicí trubice	31
Hltan	31
Vyšetření v negativní kontrastní náplni prostým snímkem	31
Vyšetření pozitivně kontrastní náplní	31
Jícen	32
Vyšetření pozitivně kontrastní náplní	32
Kymografie. Rentgenová kinematografie. Vyšetření kyselým baryem. Hypotonická esofagografie. Vyšetření ve dvojím kontrastu. Cholinový test. Použití spasmolytik. Vyšetření pevným kontrastním soustem. Vyšetření hydrosolubilními kontrastními látkami	33
Parietografie	35
Uplatnění angiografických metod	35
Žaludek	35
Příprava nemocného	36
Vyšetření pozitivně kontrastní náplní	36
Vyšetření metodou dvojího kontrastu	38
Diagnostická aerogastrie	39
Parietografie	40
Vyšetření biliodigestivních píštělí	42
Způsoby rentgenologického sledování motorické funkce žaludku	42
Sériografie. Polygrafie. Radiokymografie. Radiokinematografie. Farmakodynamická radiodiagnostika. Hyperventilace	42
Radiofotografie	48
Angiografie	48
Dvanáctník	49
Vyšetření pozitivně kontrastní náplní	49
Hypotonická duodenografie	50
Tenké střevo	52
Nativní snímek	52
Vyšetření pozitivně kontrastní náplní	52
Konvenční vyšetření orálním podáním suspense síranu barnatého. Zrychlovací metody. Kymografie. Radiokinematografie	53
Angiografické vyšetření	58
Tlusté střevo	58
Vyšetření pozitivně kontrastní náplní	58
Orální náplň. Rektální náplň	58

Diagnostická aerokolie. Metoda cílené insuflace	66
Hypotonická irigoskopie	66
Metody doplňující vyšetření rektosigmoidea	66
Kontraindikace irigoskopického vyšetření	67
Komplikace vyšetření kontrastním nálevem	67
Angiografie obou mesenterických tepen	68
Rentgenová anatomie trávicí trubice	69
Dutina ústní (cavum oris)	69
Hltan (pars laryngea pharyngis, laryngopharynx, hypopharynx)	69
Jícen (oesophagus)	71
Tvar a anatomická nomenklatura	71
Syntopické vztahy jícnu	76
Žaludek (ventriculus, gaster)	78
Tvar a anatomická nomenklatura	78
Vnitřní reliéfový obraz žaludku	85
Syntopické vztahy žaludku	88
Dvanáctník (duodenum)	89
Tvar a anatomická nomenklatura	89
Reliéfový obraz duodena	96
Syntopické vztahy duodena	97
Tenké střevo (intestinum tenue, jejunoileum)	99
Tvar a anatomická nomenklatura	99
Reliéfový obraz tenkého střeva	102
Syntopické vztahy tenkého střeva	102
Tlusté střevo (intestinum crassum)	102
Tvar a anatomická nomenklatura	102
Reliéfový obraz tlustého střeva	120
Syntopické vztahy tlustého střeva	123
Vývojové anomálie trávicí trubice	126
Malformace thyreogenní	127
Struma aberrans linguae	127
Malformace na podkladě úplné nebo částečné persistence ductus thyreo- glossi (Hiss)	127
Anomálie hltanu	127
Laterální divertikly hypofaryngu	127
Faryngoesofageální vrozené řasy	127
Anomálie jícnu	128
Atresie	128
Zdvojení jícnu (duplicatio, reduplicatio oesophagi)	131
Brachyoesophagus congenitus (hrudní žaludek)	132
Vrozené divertikly jícnu	132
Anomálie žaludku	132
Agastrie	132
Anomálie objemu	132
Atresie v oblasti pyloru, resp. pylorického kanálu	133
Duplikace žaludku	134
Gastrogenní cysty	135
Vrozená bilokulace žaludku, vrozený sutkovitý žaludek	135
Situs inversus ventriculi	135
Intratorakální uložení žaludku, totální nebo parciální	135
Obrovské řasy velké kurvatury	136
Stenosis pylori hypertrophica congenita	136
Pancreas aberrans ventriculi	136
Divertikly žaludku	137
Anomálie dvanáctníku	139
Agenesia, aplasia duodeni	139

Anomálie objemu	140
Atresie a vrožené stenósy duodena	141
Enterogenní cysta duodena	143
Situs inversus duodeni	143
Anomálie rotace a fixace duodenální kličky	143
Pancreas aberrans, pancreas annulare	145
Divertikly duodena	146
Anomálie tenkého střeva	151
Aplasie nebo hypoplasie tenkého střeva	151
Megaintestinum congenitum	152
Atresie nebo vrožené stenósy tenkého střeva	153
Duplikace tenkého střeva	154
Anomálie na podkladě persistence ductus omphaloenterici	156
Fistula enterumbilicalis completa. Fistula umbilicalis incompleta externa. Enterocystoma, cystis ductus omphaloenterici. Intraparietální nebo preperitoneální cysty nebo nádory. Diverticulum Meckeli	156
Anomálie rotace a fixace	159
Rotatio incompleta intensini sine fixatione partiali mesocoli (Věšín). (Non rotatio, mesenterium ileocolicum commune, sinistropositio coli.) Malrotatio I., Rotatio reversa (retropositio coli transversi). Malrotatio II. Rotatio tarda, opožděná rotace. Klinický význam anomálií rotace a fixace trávicí trubice	159
Tkáňové heterotopie	165
Vrožené divertikly tenkého střeva	166
Anomálie tlustého střeva	167
Agenesia coli	167
Anomálie objemu tlustého střeva	167
Microcolon congenitum. Megacolon congenitum	167
Atresie a vrožené stenósy tlustého střeva	175
Duplicatio coli	175
Anomálie délky tlustého střeva	176
Brachycolon. Dolichocolon	176
Anomálie rotace a fixace	178
Positio medialis coli descendentis	178
Situs inversus coli (transpositio coli)	180
Anomálie polohy céka, alotopie a dystopie céka	181
Dystopia caeci superior. Dystopia caeci při anomáliích rotace a fixace	181
Caecum mobile	184
Anomálie rektá, malformace anorektální	185
Atresie a stenósy	185
Atresia ani (anus imperforatus). Stenosis ani	186
Fistulae rectogenitales	187
Enterocystoma recti	188
Fysiologie a patofysiologie trávicí trubice v rentgenovém obraze	189
Hltan a jícen	189
Fysiologický průběh polykacího aktu	189
Fysiologické pohybové projevy jícnu (svalová dynamika jícnu)	191
Funkcionální poruchy hltanu a jícnu	194
Faryngeální dysfagie. Spasmy a dyskinesie jícnu. Atonie jícnu. Funkční poruchy v oblasti gastroesofageálního přechodu	195
Žaludek	211
Fysiologie žaludku v rentgenovém obraze	211
Sekrece. Motorické projevy žaludku. Změny činnosti žaludku fyziologickými a farmakologickými vlivy	211

Patofysiologie žaludku v rentgenovém obraze	235
Hypersekrece. Říhání (ructus). Aerofagie. Vrhnutí. Přežvykování (ruminatio). Patofysiologie motorické činnosti žaludku. Reflektorické reakce na endogenní a exogenní podněty	235
Dvanáctník	254
Fysiologické motorické projevy v rentgenovém obraze	254
Dyskinesie duodena	255
Tenké střevo	257
Fysiologické projevy v rentgenovém obraze	257
Patofysiologie tenkého střeva v rentgenovém obraze	260
Dystonie. Dyskinesie. Patologické zmožení tekutiny a plynu v tenkém střevě. Rentgenologický syndrom funkcionální insuficience tenkého střeva	260
Tlusté střevo	268
Fysiologie tlustého střeva v rentgenovém obraze	268
Patofysiologie tlustého střeva v rentgenovém obraze	273
Průjem. Meteorismus. Dráždivý tračník. Zácpa	273
Regio ileocaecalis	277
Fysiologie ileocekální krajiny v rentgenovém obraze	277
Patofysiologie ileocekální krajiny v rentgenovém obraze	277
Insuficience ileocekální chlopně. Tyflatonie	277
Appendix	277
Apendikostasa	277
Cizí tělesa v trávicí trubici	278
Cizí tělesa preformovaná	278
Cizí tělesa endogenní	282
Organická onemocnění trávicí trubice	287
Hltan	287
Záněty	287
Nádory	288
Faryngoesofageální, Zenkerův divertikl	289
Jícen	294
Perforace a ruptura jícnu	294
Zánětlivá onemocnění jícnu	295
Oesophagitis acuta. Oesophagitis chronica. Moniliasis. Soor, candidosis oesophagi. Tuberculosis oesophagi. Oesophagitis luetica. Oesophagitis regionalis. Oesophagitis corrosiva	295
Změny jícnu u kolagenos	300
Sarcoidosis oesophagi	300
Ulcus pepticum oesophagi	300
Nádory jícnu	302
Nádory benigní	302
Nádory maligní	305
Rakovina. Sarkom	305
Divertikly jícnu	312
Intramurální divertikulosa jícnu	316
Městky jícnu, varices oesophagi	317
Gastroesofageální prolaps sliznice	317
Změny jícnu způsobené chorobnými stavy sousedních orgánů	319
Změny na cervikotorakální páteři. Expansivní procesy. Anomálie a získané kardiovaskulární afekce. Retraktivní procesy	320
Hernia hiatus oesophagici	335

Zaludek	341
Zánětlivá onemocnění žaludku	341
Gastritis. Gastritis phlegmonosa. Tuberculosis ventriculi. Linitis plastica. Actinomycosis ventriculi. Gastritis granulomatosa. Gastritis emphysematosa. Gastritis corrosiva. Moniliasis, candidosis ventriculi	341
Sklerodermie žaludku	356
Amyloidosa žaludku	357
Granulom žaludku s eosinofilní infiltrací	357
Benigní vřed žaludku	357
Výskyt. Patologická anatomie. Rentgenologická symptomatologie. Zvláštnosti jednotlivých lokalisací. Komplikace	358
Nádory žaludku	401
Nádory benigní	401
Nádory maligní	413
Rakovina žaludku. Karcinoid. Sarkomy. Žaludeční lokalisace hemoblastomů a hemoblastos. Nádorové metastasy do stěny žaludku	413
Městky žaludku	455
Chronická hypertrofická stenosa „pyloru“ dospělých	459
Transpylorický prolaps sliznice pylorického kanálu	462
Žaludeční píštěle	465
Dislokace a deformace žaludku extraventrikulárního původu	468
Deformace páteře a hrudníku. Zmnožení obsahu peritoneální dutiny (ascites). Procesy expansivní. Procesy retraktivní. Pneumatosa střeva. Hernie. Volvulus žaludku	469
Dvanáctník	493
Záněty	493
Hyperplasie	499
Erose	500
Vřed dvanáctníku. Ulcus duodeni	501
Ulcus bulbi. Ulcus postbulbare. Komplikace dvanáctníkového vředu	503
Nádory dvanáctníku	528
Nádory benigní	528
Nádory maligní	530
Rakovina. Karcinoid. Sarkom. Leukemie. Metastasy maligních nádorů	530
Varixy duodena	536
Hematom duodena	536
Parasiti dvanáctníku	537
Píštěle dvanáctníku	538
Změny polohy a tvaru duodena způsobené extraduodenálními procesy	542
Procesy expansivní. Procesy retraktivní. Chronická arteriomesenterální okluse. Meteorismus coli. Hernie. Volvulus žaludku. Aneurysma břišní aorty. Aterosklerotická okluse splanchnických tepen	543
Tenké střevo	557
Záněty	557
Banální záněty. Eosinofilní gastroenteritis. Enteritis necrotisans. Enteritis regionalis. Nesklerosující ileitis. Tuberkulosa tenkého střeva. Primární nespecifický vřed tenkého střeva. Tyfový vřed. Pneumatosis cystoides intestini	557
Nádory tenkého střeva	572
Nádory benigní	572
Nádory maligní	574
Rakovina. Karcinoid. Sarkomy. Metastatické nádory	574

Submukosní granulom s eosinofilní infiltrací	579
Kolagenosy	580
Amyloid	580
Intramurální hematom	580
Invaginace	581
Parasiti	581
Píštěle	581
Dislokace a deformace tenkého střeva z mimostřevních příčin	583
Expansivní procesy a stavy. Retraktivní procesy. Ascites. Ptosa.	
Kýly	583
Tlusté střevo	592
Záněty	592
Colitis	592
Colitis simplex. Colitis ulcerosa. Colitis granulomatosa. Colitis infectiosa. Enterocolitis acuta po antibiotické léčbě. Nekrotisující enterokolitida novorozenců. Colitis secundaria. Amébová dysenterie. Typhlitis. Actinomycosis coli. Tuberculosis coli. Venerická onemocnění tlustého střeva. Colitis post radiotherapiam. Colitis ischaemica. Solitární benigní vřed tlustého střeva	593
Nádory tlustého střeva	626
Nádory benigní	626
Nádory maligní	636
Rakovina. Karcinoid. Sarkom. Sekundární nádory tlustého střeva	636
Diverticulosis coli	650
Pneumatosis cystoides coli	666
Urticaria colica	667
Varixy a vaskulární dysplazie tlustého střeva	667
Intramurální hematom	669
Invaginace kolické	670
Parasiti	680
Prolapsus mucosae ileocaecalis	680
Píštěle tlustého střeva	681
Dislokace a deformace tlustého střeva extrakolickými procesy	684
Expansivní procesy. Retraktivní procesy. Coloptosis. Relaxace bránice. Hepatofrenická interpozice tračnicku. Hernie	684
Appendix	700
Záněty	700
Appendicitis acuta. Appendicitis chronica acute exacerbans. Crohnova nemoc. Appendicitis actinomycotica. Tuberkulosa. Mucocele appendicis	700
Nádory apendixu	707
Nádory benigní	707
Nádory maligní	707
Karcinoid. Karcinom. Sarkomy	707
Divertikly apendixu	711
Invaginace apendixu	711
Poruchy střevní průchodnosti. Ileus	714
Ileus akutní	717
Ileus mechanický	717
Ileus intestinální tenuis	717
Prostá obstrukce (obturace). Strangulace (inkarcerace) Volvulus. Subileus	730
Ileuš coli	730
Obstrukce. Volvulus coli	730
Zauzlení střev (komplikovaný volvulus)	734

Ileus funkční	735
Ileus spastický	735
Ileus paralytický (inhibiční, adynamický)	737
Peritonitis. Pooperační střevní paresa. Mesenterická trombosa	737
Ileus chronický	741
Pooperační stavy trávicí trubice	743
Základní operační prvky a jednoduché výkony	744
Stomie	744
Gastrostomie. Enterostomie. Kolostomie	744
Anastomozy jednotlivých oddílů trávicí trubice	745
Laterolaterální anastomozosa jako samostatný výkon	745
Anastomozy po resekcí tenkého a tlustého střeva	745
Složitější operační výkony na jednotlivých částech trávicí trubice	745
Operace jícnu	745
Oesophagooesophagostomia. Oesophagogastrostomia. Oesophagoduodenostomia. Oesophagojejunostomia. Oesophagocolostomia. Náhrada jícnu umělými protézami. Operace kardiospasmu	745
Operace hiátové kýly	751
Operace žaludku	751
Gastrotomia. Gastrostomia. Sutura ulceris perforati. Gastropexis. Cholecystogastrostomia. Pyloroplastika	752
Vagotomie. Gastrojejunostomie. Resekce žaludku. Rentgenologické nálezy po resekcí žaludku	755
Komplikace po resekcí žaludku	772
Operace pseudocysty pankreatu	782
Operace dvanáctníku	782
Operace tenkého střeva	784
Operace tlustého střeva	787
Operace tračníku. Operace rekta. Proctocolectomia totalis. Rentgenologické nálezy po operacích tlustého střeva	787
Appendectomia	794
Literatura	797
Rejstřík	822